

DOM

Afsagt den 5. oktober 2012 i sag nr. BS 1-691/2010 og BS 1-1583/2010:

E

...

...

mod

A

...

...

og

A v/ M

...

...

og

A v/ F

...

...

og

A v/ M

...

...

mod

Alm. Brand Forsikring A/S

att. Skadebeh. Dorte W. Rasmussen

Midtermolen 7

2100 København Ø

Hovedsagen (BS 1-691/2010) er anlagt den 14. maj 2010. Sagsøger E har nedlagt sålydende påstand: Sagsøgte A tilpligtes at betale sagsøgeren 691.512,50 kr. med procesrente fra den 14. september 2012. Sagsøgte har påstået frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb.

Adcitationssagen (BS 1-1583/2010) er anlagt den 3. september 2010. Adcitanten A har nedlagt sålydende påstand: Adciterede Alm. Brand Forsikring A/S tilpligtes at friholde adcitanten for ethvert beløb inklusiv renter og omkostninger som adcitanten måtte blive dømt til at betale sagsøgeren i hovedsagen. Adciterede har påstået frifindelse.

Nærværende dom udfærdiges til dels uden en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Sagens baggrund kort.

Sagsøger kom den 22. maj 2007 til skade på sin arbejdsplads, ... Skolen, ..., hvor hun var ansat som lærer. Skolen er en specialskole for ADHD børn. Sagsøgte, der på skadestidspunktet var 14 år gammel var elev på skolen. Ulykken skete da sagsøger og sagsøgte skulle til at spise frokost. Sagsøger havde sat sig på en stol og rejste sig efterfølgende for at række ind over bordet. Da sagsøger ville sætte sig igen var stolen fjernet, hvorfor hun satte sig på gulvet. Sagsøger hævder, at det var sagsøgte, der trak stolen væk under hende. Ved faldet pådrog hun sig skader i form af smerter fra lænd, ryg og nakke.

Sagsøger måtte sygemelde sig. Ved skrivelse af 29. november 2007 blev sagsøger afskediget af sin arbejdsgiver som følge af sin sygemelding. Arbejdsskadestyrelsen fastsatte ved en afgørelse af 1. oktober 2008 méngraden til 12 procent og anerkendt skaden som en arbejdsskade. Ankestyrelsen forhøjede senere méngraden til 18 procent. Arbejdsskadestyrelsen har ved en afgørelse af 27. april 2011 foreløbig fastsat tabet af erhvervsevne til 35 %.

Hovedproblemet i sagen er om sagsøgte kan gøres ansvarlig for de skader, som sagsøger pådrog sig ved faldet og i bekræftende fald om erstatningskravet dækkes over sagsøgtes ansvarsforsikring. Forsikringsselskabet har nægtet at dække skaden under henvisning til at det var en forsætlig handling. Der er endvidere spørgsmål, om der er den fornødne årsagssammenhæng og om der af sagsøger er udvist egen skyld.

Det af sagsøger påståede beløb fremkommer således:

Månedsløn forud for skaden:

Aftalt månedsløn	27.779,82 kr.
Arbejdsgivers pensionsbidrag 11%	3.055,78 kr.
Feriepenge samt søgnehellidagsbetaling 16% (12,5%+3,5%)	<u>4.933,69 kr.</u>
I alt pr. måned	<u>35.769,29 kr.</u>

hvilket svarer til en årsløn på
429.231,48 kr.
eller pr. uge
8.254,45 kr.

Fra skadedatoen 22/5 2007 - 23/1 2011 (Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 27. april 2011 med første udbetaling 23. januar 2011):

I perioden er modtaget i løn
Fra juni 2007 til februar 2008, 246.617,62 kr.

Tabt arbejdsfortjeneste 1/3 2008 - 23/1 2011:

Forventet løn 1/3 2008-23/1 2011, 150 uger á kr. 8.254,45 1.238.167,50 kr.

I perioden fra 3/3 2008 til 23/1 2011 modtaget sygedagpenge med maksimumbeløb

3/3 2008 - 31/12 2008, 43 uger á kr. 3.515,00 -

151.145,00 kr.

2009, 52 uger á kr. 3.625,00

- 188.500,00 kr.

2010, 52 uger á kr. 3.760,00

- 195.520,00 kr.

1/1 2011 - 23/1 2011, 3 uger á kr. 3.830,00 -

11.490,00 kr.

I alt tabt arbejdsfortjeneste 1/3 2008 - 23/1 2011

691.512,50 kr.

Der er under sagen afgivet forklaring af sagsøger, sagsøgte, B, C, D, G, H og M.

Sagsøger har forklaret, at hun, lige fra hun var barn, har været meget aktiv og dyrket friluftaktiviteter. Hun var i praktik på en skole for børn med et særligt behov. Hun blev færdig som lærer i 2005 og fik straks i august et job ved ... Skolen. Hun blev gravid og gik på barselsorlov i januar / februar og var netop kommet tilbage til arbejdet da ulykken skete 14 dage efter, den 22. maj 2007. Hun havde inden ulykken været sammen med A og havde en god oplevelse, hvor de spillede bordtennis som det sidste inden frokost. Han vandt. I klassen var der 4 - 6 elever og 3 - 4 lærere. Da hun kom hen til frokostbordet, hvor hun var lidt sen på den, havde eleverne allerede sat sig på de stole, der var tiltænkt de voksne. Disse stole er kontorstole med hjul. Hun ønskede ikke at gøre et problem ud af dette også henset til, at det er ADHD børn og satte sig derfor på en almindelig stol uden hjul. Hun rejste sig op for at tage en tallerken. Hun så ud af øjenkrogen A komme bagfra. Hun kunne mærke stolen i knæhaserne. Da hun skulle til at sætte sig forsvandt stolen under hende. Hun ramte stolen med armen, inden hun satte sig på gulvet. Hun så nu A stå ved stolen med hånden på stoleryggen. Hun sagde til A. "Der kan du jo se A, det er jo ikke særlig smart, vel?" Det var sagsøgers klare indtryk, at han ikke havde fjernet stolen for at skade hende. De havde jo netop haft en god oplevelse omkring bordtennis. Efter ulykken har hun i en periode boet i Sverige, fordi hendes fremlejede lejlighed blev opsagt. Hun flyttede tilbage til Danmark i 2010. Hun er stadig ikke i arbejde, men det er ved at blive afklaret, hvilket type job hun kan påtage sig.

Sagsøgte har forklaret, at han i dag er 20 år gammel og bor i et bofællesskab i Han går på teknisk skole og modtager stadig medicin på grund af ADHD. Han kan i dag ikke huske sagsøger. Han kan heller ikke huske noget om, at en lærer kom til skade, fordi der blev trukket en stol væk. Han husker en lærer der hed I, fordi denne lærte ham et spil, Magic Card. Han kan godt huske, at der dengang var fart på ham.

B har forklaret, at hun blev ansat som lærer samtidig med sagsøger. Hun tog sig af de store børn, medens E tog sig af de små indtil hun gik på barsel. Der er normalt 6 -7 børn i gruppen og 4 -5 lærere. Hun kan godt huske, at børnene sad på almindelige træstole, medens lærerne sad på kontorstole med hjul. Det er meget aktive børn, der handler impulsivt. 2 eller 3 lærere spiser med børnene afhængig af, om der er ro på. Hun var ikke i gruppen den dag E kom til skade, men det blev fortalt hende. Hun talte efterfølgende med A. Denne var meget ked af det. Hun føler sig overbevist om, at det i givet fald ikke har været en bevidst handling fra A's side. Vidnet ville selv have sikret sig, at stolen stadig var der, inden hun satte sig ned.

C har forklaret, at han blev ansat som pædagog på ... Skolen i 2004. Han har været væk i 1½ år, men er nu tilbage. Han husker godt A, der havde det vanskeligt i starten, men efterhånden fik de opbygget en tillid hos ham. Han kan godt huske episoden, hvor E satte sig på gulvet, men husker ikke omstændighederne. Han har ikke talt med A om hændelsen.

D har forklaret, at han var ansat ved ... Skolen i august 2006 og 2 år frem. Han var til stede i lokalet ved den pågældende lejlighed, da de spiste frokost og "har et billede i hovedet af, at E sidder på gulvet". Han husker ikke hvilken type stol, hun havde siddet på. Sådan som han husker det, var A den eneste, der befandt sig bagved E. A blev forskrækket over faldet, som om han havde noget med det at gøre. Nogle af de andre børn grinede derimod.

G har forklaret, at han har svært ved at huske hændelsen. Han havde A som kontakt elev og havde en del samtaler med A's forældre. Han blev fortalt, at A havde trukket en stol væk under E og han husker, at A var ked af det, men ikke hvorfor.

H har forklaret, at hun i dag er afdelingsleder på ... Skolen, men dengang var almindelig lærer på fuld tid. Hun var ude på gangen, da det skete. Hun mener, at hun hørte om faldet inden hun gik hjem og at hun faldt, fordi stolen blev trukket væk under hende. Vidnet tog det ikke særlig alvorligt og betragtede det, som noget der kunne ske i en ADHD klasse. Det er vidnets klare opfattelse, at A ikke ville foretage en bevidst handling for at skade nogen. Forældrene blev ikke orienteret, da episoden skulle klares internt i klassen.

M har forklaret, at hun først blev bekendt med sagsøgers tilskadekomst i foråret 2008. Hun korresponderede med C og anmeldte siden forholdet til Almindelig Brand, der afviste dækning.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har gjort gældende, at det kan lægges til grund, at sagsøger er kommet til skade, fordi sagsøgte trak stolen væk under hende. Sagsøgte er derfor erstatningsansvarlig for den skade, som sagsøgeren pådrog sig, da handlingen kan tilregnes sagsøgte som en culpøs handling. Sagsøger har herved lidt et tab, således som det fremgår af opgørelsen.

Sagsøgte har i hovedsagen gjort gældende, at sagen af bevismæssige grunde burde have været fulgt op af sagsøger langt tidligere. Såfremt det tilskrives sagsøgte, at stolen rykkede sig, må dette bero på et uheld, hvorved det skal tages i betragtning, at sagsøgte var hårdt ramt af ADHD. Han var således ikke i stand til at opføre sig som en normal 14-årig og kunne ikke overskue konsekvenserne af sin handling. Derudover gøres det gældende at et eventuelt ansvar skal lempes, jf. erstatningsansvarslovens §§ 24, 24a og 24b, ligesom der foreligger egen skyld fra sagsøgers side.

Adcitanten har i adcitationssagen gjort gældende, at det bestrides, at der skulle være tale om en forsætlig handling. Adciterede har bevisbyrden herfor. Der skal tages hensyn til, at adcitanten er ramt af ADHD og derfor ikke er i stand til at agere, som man kan forvente af en person på samme alder. Handlingen kan maksimal tilregnes adcitanten som uagtsom.

Adciterede har til støtte for frifindelsespåstanden gjort gældende, at det efter bevisførelsen må anses for godtgjort, at det var en bevidst og dermed forsætlig handling fra adcitantens side. En sådan handling er ikke dækningsberettiget, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 1. Adcitanten var på tidspunktet for hændelsen 14 år gammel og ikke ude af stand til ikke at handle fornuftsmæssigt. Adciterede bestrider, at der er årsagssammenhæng mellem de af sagsøger beskrevne lidelser og uheldet, når også henses til den sene anmeldelse. Adciterede bestrider endelig sagsøgers opgørelse; navnlig er sagsøger ikke berettiget til medtage feriepengegodtgørelse i sin opgørelse.

Rettens begrundelse og afgørelse

Ad ansvargrundlag.

Sagsøger har forklaret, at hun kunne mærke stolen i sine knæhaser og at den forsvandt under hende, netop som hun var i færd med at sætte sig ned. Hun har videre forklaret, at sagsøgte stod med hånden på stoleryggen bag ved hende efter, at hun havde sat sig på gulvet. De vidner, der har erindring herom, har kunnet bekræfte det af sagsøger oplyste om, at hun sad på en stol uden hjul. Retten finder derfor at kunne udelukke, at sagsøger selv har skubbet stolen

væk under sig. Der foreligger ikke oplysninger om, at andre kan have været årsag til at stolen blev flyttet. Det lægges således til grund, at det er sagsøgte, der i kådhed har fjernet stolen. Ved bedømmelsen af hvorvidt sagsøgte indså farligheden af en sådan handling, tillægger retten det betydning, at handlingen er foretaget af en dengang 14 årig dreng, hårdt ramt af ADHD. Der findes herefter ikke at være ført bevis for, at sagsøgte havde til hensigt at skade sagsøger. Retten finder derfor, at handlingen alene kan tilregnes sagsøgte som uagtsom. Der findes ikke at foreligge oplysninger, der kan begrunde egen skyld hos sagsøger. Det lægges til grund at de skader, som sagsøger har pådraget sig alle er forårsaget af faldulykken. Sagsøgte er som følge heraf fuldt ud erstatningsansvarlig. Da sagsøgte har tegnet en ansvarsforsikring hos adciterede skal erstatningen som følge af det ovenfor anførte endeligt udredes af denne. Ad opgørelse.

Ved opgørelsen af sagsøgers månedsløn bør der tages udgangspunkt i den sidste indtjente månedsløn, hvilket beløb i følge bilag 17 udgjorde 26.377,98 kr. Sagsøger findes videre ikke i sin opgørelse at være berettiget til at medtage feriepenge. Sagsøgers årsløn kan herefter udregnes til 351.354,69 kr. inklusiv pensionsbidrag, hvilket omregnet til 150 uger giver et beløb på 1.013.523,15 kr. Herfra skal fratrækkes modtaget sygedagpenge med 546.655,00 kr.

Sagsøgers tabte arbejdsfortjeneste kan således opgøres til 466.868,15 kr. med hvilket beløb sagsøgers påstand tages til følge og således at beløbet endeligt udredes af adciterede.

Ved fastsættelsen af sagsomkostninger tages der hensyn til at sagsøgte forinden sagsanlæg anmeldte skaden til adciterede, men at forsikringsgesellschaften nægtede at dække skaden.

Der er meddelt sagsøger fri proces.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte A skal inden 14 dage til sagsøger E betale 466.868,15 kr. med procesrente fra den 14. september 2012.

Inden samme frist skal sagsøgte til statskassen i sagsomkostninger betale 60.000,00 kr.

Adciterede Alm. Brand Forsikring A/S skal inden 14 dage til adcitanten A betale 466.868,15 kr. med procesrente fra den 14. september 2012.

Inden samme frist skal adciterede til adcitanten i sagsomkostninger betale 60.000 kr.